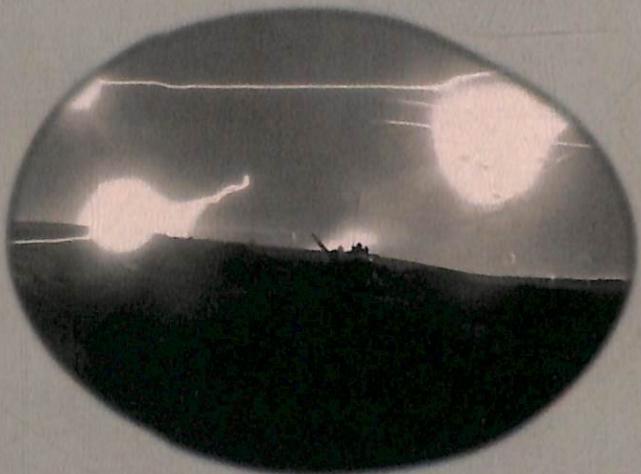

355.4
К 36

ВКДП 7(3)-00(03).01

КЕРІВНИЦТВО
ДІЇ В НОЧІ ТА В УМОВАХ
ОБМЕЖЕНОГО БАЧЕННЯ

ЧЕРВЕНЬ 2019

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
обмежень для розповсюдження не має.

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДГОТОВКИ ЗБРОЙНИХ СІЛ
УКРАЇНИ СПІЛЬНО З ЦЕНТРОМ ОПЕРАТИВНИХ
СТАНДАРТІВ І МЕТОДИКИ ПІДГОТОВКИ ЗБРОЙНИХ СІЛ
УКРАЇНИ ТА НАУКОВИМ ЦЕНТРОМ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК

355.4

к 36

Прим. № __

ВКДП 7(3)-00(03).01

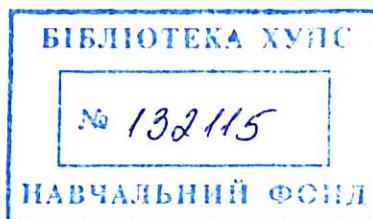
ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Головного управління
підготовки Збройних Сил України –
заступник начальника Генерального
штабу Збройних Сил України
полковник

“19”. 06 2019 року

О. ТАРАН

КЕРІВНИЦТВО ДІЇ В НОЧІ ТА В УМОВАХ ОБМЕЖЕНОГО БАЧЕННЯ

A 1 3 6 1 0 6

Військова керівна
деталізована публікація
командирам підрозділів
з підготовки до дій
вночі та в умовах
обмеженого бачення

ЧЕРВЕНЬ 2019

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:

обмежень для розповсюдження немас.

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДГОТОВКИ ЗБРОЙНИХ
СИЛ УКРАЇНИ СПІЛЬНО З ЦЕНТРОМ ОПЕРАТИВНИХ
СТАНДАРТИВ І МЕТОДИКИ ПІДГОТОВКИ ЗБРОЙНИХ
СИЛ УКРАЇНИ ТА НАУКОВИМ ЦЕНТРОМ
СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК

ПЕРЕДМОВА

Керівництво “Дії в ночі та в умовах обмеженого бачення” (далі – Керівництво) розроблено Головним управлінням підготовки Збройних Сил України спільно з Центром оперативних стандартів і методики підготовки Збройних Сил України та науково-дослідним відділом (механізованих (танкових) військ) наукового центру Сухопутних військ Національної академії сухопутних військ та погоджена з заинтересованими органами військового управління Збройних Сил України, структурними підрозділами Генерального штабу Збройних Сил України.

Керівництво розроблено з метою надання допомоги командирам загальновійськових військових частин (підрозділів) в підготовці та веденні дій вночі та в умовах обмеженого бачення їх світлового забезпечення. Положення цієї публікації (рекомендацій) роз'яснюють та деталізують тактичні прийоми нічного бою, уміння успішного ведення його в різних умовах обстановки. Інформація, викладена в рекомендаціях, яка допоможе командирам загальновійськових військових частин (підрозділів) досконало оволодіти особливостями ведення бойових дій вночі та в умовах обмеженого бачення, організувати нічний бій і впевнено управляти боєм своєю військовою частиною (підрозділом).

Усі питання, що стосуються цього Керівництва, надсилати до управління бойової підготовки Головного управління підготовки Збройних Сил України на такі адреси: 030168, м. Київ, Повітродофлотський проспект, 6, Головне управління підготовки Збройних Сил України, АСУ “Дніпро” usvir@ysvr.dod.ua, АСУ “Седо-М” – індекс 348 (контактний телефон розробників для надання зауважень та пропозицій – 62-22-297) або Центру оперативних стандартів і методики підготовки Збройних Сил України на такі адреси: 10014, м. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 17а, Центр оперативних стандартів і методики підготовки Збройних Сил України, АСУ “Дніпро” standart@kvdv.dod.ua, АСУ “Седо-М” – індекс 360 (контактний телефон розробників для надання зауважень та пропозицій – 68-32-066).

3
ЗМІСТ

	ПЕРЕДМОВА	2
	ВСТУП	5
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	5
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	6
1	ОСОБЛИВОСТІ БОЙОВИХ ДІЙ ВНОЧІ ТА В УМОВАХ ОБМЕЖЕНОГО БАЧЕННЯ	7
1.1	Вплив нічних умов на бойові дії	7
1.2	Світлове забезпечення бойових дій	9
1.3	Спостереження (підслуховування). Способи орієнтування вночі та в умовах обмеженого бачення	12
1.4	Заходи по боротьбі із засобами спостереження і освітлення противника у нічному бою	18
2	ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ БОЮ ВНОЧІ ТА В УМОВАХ ОБМЕЖЕНОГО БАЧЕННЯ	19
2.1	Загальні положення	19
2.2	Отримання завдання	20
2.3	Аналіз завдання	21
2.4	Розробка, аналіз та порівняння варіантів дій	22
2.5	Затвердження варіанту дій	22
2.6	Розробка наказів	23
2.7	Проведення рекогносцировки	25
2.8	Організація взаємодії	25
2.9	Організація управління	26
2.10	Організація вогневого ураження противника вночі і управління вогнем	28
2.11	Організація всебічного забезпечення	30
2.12	Підготовка підрозділів	31
2.13	Підготовка району бойових дій та маршруту руху	31
2.14	Практична робота командира та його заступників у підрозділах (контроль готовності підрозділів до бою)	32
3	ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ОБОРОННОГО БОЮ ВНОЧІ ТА В УМОВАХ ОБМЕЖЕНОГО БАЧЕННЯ	33
3.1	Загальні положення	33
3.2	Особливості управління підрозділами в оборонному бою вночі та в умовах обмеженого бачення	37
3.3	Ведення оборонного бою вночі та в умовах обмеженого бачення	38
3.4	Особливості ведення оборонного бою вночі та умовах обмеженого бачення в особливих умовах	40
3.5	Перехід від нічних дій до денніх в обороні	44
4	ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ НАСТУПАЛЬНОГО БОЮ ВНОЧІ ТА В УМОВАХ ОБМЕЖЕНОГО БАЧЕННЯ	45

4.1	Загальні положення	45
4.2	Бойові завдання і бойовий порядок підрозділів	47
4.3	Атака і бій у глибині оборони противника	49
4.4	Відбиття контратак противника	52
4.5	Переслідування противника	53
4.6	Особливості ведення зустрічного бою вночі та в умовах обмеженого бачення	55
4.7	Форсування водних перешкод	56
4.8	Особливості організації і ведення наступального бою вночі та в умовах обмеженого бачення в особливих умовах	59
4.9	Перехід від нічних дій до денних в наступі	65
5	ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ТА ЗДІЙСНЕННЯ МАРШУ ВНОЧІ ТА В УМОВАХ ОБМЕЖЕНОГО БАЧЕННЯ	67
5.1	Загальні положення	67
5.2	Особливості підготовки нічного маршу	70
5.3	Організація комендантської служби	76
5.4	Здійснення маршу вночі та в умовах обмеженого бачення	77
6	РОЗТАШУВАННЯ НА МІСЦІ ВНОЧІ ТА В УМОВАХ ОБМЕЖЕНОГО БАЧЕННЯ	81
Додатки:		
1	Перелік відстаней на яких виявляються джерела світла неозброєним оком вночі та на яких чутні звуки вночі на відкритій місцевості	84
2	Умовні знаки питань світлового забезпечення, які наносяться на робочу карту	86
3	ТТХ засобів світлового забезпечення	87
4	ТТХ приладів нічного бачення, екшен-камер, тепловізорів	91
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)		98
ДЛЯ ЗАМІТОК		99

ВСТУП

Досвід застосування підрозділів в Антитерористичній операції (Операції об'єднаних сил) на території Луганської та Донецької областей (далі – ООС (раніше АТО) довів необхідність ведення бойових дій не тільки вдень, але і вночі. Нічний час доби (умови обмеженого бачення) забезпечує раптовість і скритність підготовки та ведення бою (бойових дій). Однак реалізація цих дій пов’язана з деякими обмеженнями, що впливають на дії особового складу, застосування озброєння і військової техніки.

У нічний час та в умовах обмеженого бачення істотно обмежується видимість і дальність виявлення об’єктів спостереження, знижуються можливості з оцінки кольору та конфігурації об’єктів та місцевих предметів, ускладнюється пересування та орієнтування, погіршується умови виконання заходів взаємодії та управління бойовими діями, знижується ефективність застосування більшості видів зброї.

Ніч не може бути причиною зниження активності дій. Навпаки, умови обмеженого бачення необхідно використовувати для подальшого нарощування зусиль. Безперервне ведення бойових дій вночі стає об’єктивною необхідністю, а нічні дії – звичайними діями військ. Тому підрозділи повинні навчатися вирішувати бойові завдання вночі та в умовах обмеженого бачення так само, як і вдень.

На навчання підрозділів діям вночі необхідно витрачати приблизно третину навчального часу. Але для цього необхідна клопітка всебічна підготовка підрозділів, і перш за все, уміння здійснювати пересування в нічний час, проводити рішучий розгром противника у зустрічному бою, організовувати оборонний бій, проривати оборону і вести стрімке переслідування противника до повного його знищення.

У цьому Керівництві основні терміни та визначення наведено в тексті.